

Predstavitveni zbornik dvodisciplinarnega študijskega programa prve stopnje *Filozofija* Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

1. Podatki o študijskem programu

Prvostopenjski dvodisciplinarni študijski program *Filozofija* traja 3 leta (6 semestrov) in obsega 90 ECTS.

2. Temeljni cilji programa in kompetence

Temeljni cilji prvostopenjskih dvodisciplinarnih študijskih programov – splošno:

Diplomantke in diplomanti prvostopenjskih dvodisciplinarnih univerzitetnih študijskih programov si pridobijo znanja in usposobljenosti iz dveh disciplin. Poleg ciljev, ki jih dosegajo na področju obeh izbranih disciplin, so diplomanti usposobljeni pridobljena znanja povezovati med seboj in tako tudi z drugimi področji. Transfer znanja iz enega področja na drugega spodbuja fleksibilno uporabo pridobljenih znanj v različnih situacijah. Dvodisciplinarnost pospešuje sposobnost intra- in interdisciplinarnega prenosa pri uporabi znanja, metodologije, razumevanja strokovnih metod, pristopov in procesov. Cilj dvodisciplinarnih programov je usposobiti diplomant/ke za nove kompetence na podlagi razumevanja in povezovanja različnih vidikov predmetno specifičnega znanja. Širši družbeni interes dvodisciplinarnih programov je povečanje zaposljivosti diplomantov, kar sledi iz njihovega obvladovanja oz. poznavanja dveh strokovnih področij; usmerjenost v interdisciplinarno reševanje problemov zvišuje njihove možnosti na trgu delu.

Temeljni cilji prvostopenjskega dvodisciplinarnega študijskega programa *Filozofija*:

Študentke in študenti v okviru predlaganega prvostopenjskega dvodisciplinarnega študijskega programa »*Filozofije*« usvojijo temeljno znanje o filozofski problematiki in različnih teoretskih ter metodoloških pristopih k njej. Predmeti programa so na eni strani zgodovinsko povezani z občečloveškim duhovnim izročilom, na drugi pa disciplinarno utemljujejo področje filozofije, tako da študenti in študentke usvojijo znanje, ki je povezano s splošno teorijo in z razumevanjem kulture, področji delovanja, ustvarjanja, vrednotenja in spoznavanja ter odnosi med jezikom in sporazumevanjem, kulturo in družbo, humanostjo in humanizmom, umetnostjo in tehnologijo.

Cilj študijskega programa je, da diplomante in diplomantke usposobi za strokovno delo na najraznovrstnejših raziskovalnih in izobraževalnih institucijah, za samostojno publicistično in prevajalsko delo na področju filozofije, humanistike in družboslovja ter za delo v knjižnicah (ne kot knjižničar), uredništvih založniških in medijskih hiš ter drugih kulturnih ustanovah. Posebej pa velja upoštevati potrebo filozofsko-kritične obravnave vprašanj humanosti, ki spodbuja uravnotežen, humano naravnani razvoj Slovenije v perspektivi evropskega sobivanja s filozofijo kot skupnim jezikom. Kot dvodisciplinarni program je študij »*Filozofije*« posebej primeren pri poklicih, pri katerih je pomembna filozofska sporočilnost in zmožnost medkulturnega občevanja (prevajalci, sodelavci v tujih predstavništvih, v turizmu, kulturnem managementu, v delu mednarodnih organizacijah, svetovalci v izobraževanju ...).

Diplomanti in diplomantke prvostopenjskih dvodisciplinarnih študijskih programov:

- razmišljajo logično, abstraktno, analitično in sintetično;
- so usposobljeni za sodelovanje pri reševanju strokovnih vprašanj;
- seznanjeni so s temeljnimi raziskovalnimi metodami, ki jih tvorno prenašajo z enega področja na drugega;
- pridobljena znanja in usposobljenosti povezujejo med obema strokama in z različnimi drugimi področji;
- svoja znanja prenašajo na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter jih rešujejo intradisciplinarno;

- zaradi poznavanja dveh strokovnih področij so bolj fleksibilni pri opredeljevanju in reševanju konkretnih vprašanj;
- bolj celovito pristopajo k evidentiranju problemov in njihovem reševanju;
- usposobljeni so uporabljati dva različna strokovna diskurza, ki jim omogočata jasnejšo argumentacijo;
- imajo večjo sposobnost komuniciranja, ki izhaja iz razumevanje dveh pogledov in omogoča uspešno vključevanje v timsko delo;
- informacije (vsaj dvojno) kontekstualizirajo;
- lažje in bolj kompetentno se odzivajo na nove izzive in se jim prilagajajo in/ali jih modificirajo;
- zavezani so profesionalni etiki ter so sposobni razvijati refleksijo o njej tudi v širšem družbenem kontekstu;
- zbirajo bibliografske in druge podatke iz baz in drugih virov;
- uporabljajo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi in predstavitvi informacij;
- sodelujejo pri ocenjevanju in zagotavljanju kakovosti lastnega dela;
- oblikujejo in sooblikujejo učinkovite medčloveške odnose;
- imajo zavest o potrebi stalnega izpopolnjevanja že pridobljenega znanja in pripravljenost za tako nadgradnjo.

Diplomantke in diplomanti prvostopenjskega dvodisciplinarnega programa *Filozofija*:

- so sposobni kvalitetno uporabljati vire in informacije;
- sposobni so branja in razumevanja besedil;
- zmorejo kritično ovrednotiti znanje;
- imajo zmožnost kritičnega mišljenja in avtonomne presoje;
- obvladajo veščine prenosa znanj v prakso in vsakdanje življenje.

Predmetnospecifične kompetence, ki se pridobijo s programom

- sposobnost splošnega uvida v temeljne koncepte zgodovine filozofije in sodobnih filozofij,
- sposobnost refleksije na področjih filozofije in humanistike ter kritičnega ovrednotenja družbenih razmer in nazorske argumentacije,
- zmožnost povezovanja filozofskih spoznanj s spoznanji drugih ved,
- zmožnost uporabe filozofskega znanja in temeljnih konceptov v praksi,
- sposobnost branja, komentiranja, interpretiranja in kritičnega ovrednotenja temeljnih in drugih besedil filozofije in filozofije kulture,
- sposobnost etičnega in estetskega vrednotenja.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

Pogoji za vpis na študijski program so skladni s členi 38, 38b in 41 Zakona o visokem šolstvu ter 115. členom Statuta Univerze v Ljubljani.

V prvostopenjski dvodisciplinarni univerzitetni študijski program se lahko vpiše

- a) kdor je opravil splošno maturo
- b) kdor je opravil poklicno maturo in izpit iz enega od maturitetnih predmetov, vendar izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je kandidat že opravil pri poklicni maturi,
- c) kdor je opravil katerikoli štiriletni srednješolski program pred 1.6.1995,
- d) kdor je uspešno zaključil enakovreden študij v tujini.

Predvideno število vpisnih mest je 100 za redni in 40 za izredni študij.

Če je zanimanja za vpis več, kot je razpisanih mest, in bo sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo kandidati razporejeni po merilih, ki jih predvidevata obe stroki, v katere se študent želi vpisati.

Kandidati za vpis na dvodisciplinarni prvostopenjski študijski program *Filozofija* bodo v primeru omejitve vpisa izbrani po naslednjih merilih:

kandidati iz točke a) in b) bodo izbrani glede na:

– splošni uspeh pri maturi oziroma poklicni maturi	60% točk
– splošni uspeh v 3. in 4. letniku	20% točk
– uspeh pri enem od maturitetnih predmetov: filozofija, sociologija, zgodovina, psihologija, latinski jezik, drugi tuji jezik, fizika, kemija, biologija	20% točk

kandidati iz točke c) pa glede na:

– splošni uspeh pri zaključnem izpitu	40% točk
– splošni uspeh v 3. in 4. letniku	40% točk
– uspeh pri filozofiji v 3. ali 4. letniku srednje šole	20% točk

4. Merila za priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Po univerzitetnih študijskih programih prve stopnje se lahko kandidatom in kandidatkam priznavajo tudi znanja, usposobljenosti in zmožnosti, ki jih je kandidat/ka pridobil/a pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja in ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim s študijskim programom .

Postopek priznavanja neformalno pridobljenega znanja in spretnosti je v celoti usklajen s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejetem 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani.

Študentje oz. študentke znanja, pridobljena v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja ter izkustvenega učenja (portfoljo, projekti, objave avtorskih del ipd.), izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta.

Vloga za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti mora vsebovati:

- spričevala,
- druge listine (različni dokumenti, ki jih izda delodajalec in dokazujejo izkušnje, potrdila o udeležbi na seminarjih in usposabljanjih ipd.),
- portfoljo, v katerem kandidat pripravi svojo biografijo s podatki o izobrazbi, o zaposlitvah ter drugih izkušnjah in znanjih, ki jih je pridobil v preteklosti,
- druga dokazila (izdelki, storitve, objave in druga avtorska dela kandidatov; projekti, izumi, patenti ipd).

Priznana znanja, usposobljenosti oz. zmožnosti se lahko upoštevajo kot opravljene študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Iz njih pa morata biti jasno razvidna tako vsebina kot obseg vloženega dela študenta, da se lahko znanja ovrednotijo s kreditnimi točkami. Na podlagi individualnih dokumentiranih vlog študentov oz. študentk odloča o priznavanju in vrednotenju tako pridobljenih znanj, usposobljenosti in zmožnosti Filozofska fakulteta na predlog posameznega oddelka. Ob tem upošteva Pravilnik o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejet 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani, druge določbe statuta Univerze v Ljubljani ter Pravila Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

5. Pogoji za napredovanje po programu

Pogoji za napredovanje po programu so usklajeni s 151.-153. členom Statuta Univerze v Ljubljani:

Za napredovanje iz prvega v drugi letnik dvodisciplinarnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje Filozofija mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 1. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za prvi letnik, v obsegu 54 od 60 KT.

Za napredovanje iz drugega v tretji letnik dvodisciplinarnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje Filozofija mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 2. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za drugi letnik, v obsegu 54 od 60 KT, kar skupaj s celotnimi obveznostmi 1. letnika (60 KT) pomeni zbranih 114 KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL, 153. člen) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

V skladu s 152. členom Statuta Univerze v Ljubljani ima študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoji za ponavljanje letnika v okviru predlaganega študijskega programa so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoji za podaljševanje statusa študenta so določeni z 238. členom, pogoji za mirovanje statusa študenta pa z 240. členom Statuta Univerze v Ljubljani.

Študentom in študentkam glede usmerjanja v različne smeri študija, izbire posameznih modulov znotraj študijskih programov in drugih vprašanj, povezanih s študijem, svetujejo predstavniki študentov, tutorji, mentorji posameznih letnikov ter drugi sodelavci ustreznih oddelkov v okviru govorilnih ur.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje dvodisciplinarnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko je študent na obeh izbranih disciplinah opravil vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT. V zadnjem letniku študija študent pripravi ustrezno diplomsko delo, ki ga mora uspešno zagovarjati.

7. Prehodih med študijskimi programi

Prehajanje med programi je opredeljeno v skladu s 181.-189. členom Statuta Univerze v Ljubljani in Merili za prehode med študijskimi programi.

Prehodi med programi so mogoči znotraj programov prve stopnje Filozofske fakultete in drugih fakultet skladno z Zakonom o visokem šolstvu in Merili za prehode med študijskimi programi in drugimi predpisi. Študenti, vpisani pred uvedbo novih študijskih programov za pridobitev izobrazbe, ki imajo pravico do ponavljanja in zaradi postopnega uvajanja novih študijskih programov ne morejo ponavljati letnika po programu, v katerega so se vpisali, preidejo v nov program pod enakimi pogoji kot študenti novih programov.

Prehajanje na prvostopenjske dvodisciplinarne univerzitetne študijske programe je možno:

- a) iz starega UN študijskega programa v istovrstni prenovljen prvostopenjski bolonjski UN študijski program.

Kandidat oziroma kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v prvi letnik univerzitetnega dvodisciplinarnega študijskega programa, v katerega se vpisuje; to je možno le v okviru razpoložljivih študijskih mest. Pri tem se smiselno upoštevajo v prejšnjem programu opravljeni izpiti in druge študijske obveznosti ter pridobljene študijske vsebine in kompetence.

O izpolnjevanju pogojev za prehod odloča pooblaščen organ senata FF UL, ki na predlog posameznega oddelka določi kandidatu oz. kandidatki za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti v skupnem obsegu od 10 do 60 KT, ter letnik, v katerega se sme vpisati.

- b) iz prvostopenjskih univerzitetnih študijskih programov:

Kandidat oziroma kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v prvi letnik univerzitetnega dvodisciplinarnega študijskega programa, v katerega se vpisuje; to je možno le v okviru razpoložljivih študijskih mest. Pri tem se smiselno upoštevajo v prejšnjem programu opravljeni izpiti in druge študijske obveznosti ter pridobljene študijske vsebine in kompetence.

O izpolnjevanju pogojev za prehod odloča pooblaščen organ senata FF UL, ki na predlog posameznega oddelka določi kandidatu oz. kandidatki za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti v skupnem obsegu od 10 do 60 KT, ter letnik, v katerega se sme vpisati.

- c) iz prvostopenjskih visokošolskih strokovnih študijskih programov :

Kandidat oziroma kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v prvi letnik univerzitetnega dvodisciplinarnega študijskega programa, v katerega se vpisuje; to je možno le v okviru razpoložljivih študijskih mest. Pri tem se smiselno upoštevajo v prejšnjem programu opravljeni izpiti in druge študijske obveznosti ter pridobljene študijske vsebine in kompetence.

O izpolnjevanju pogojev za prehod odloča pooblaščen organ senata FF UL, ki na predlog posameznega oddelka določi kandidatu oz. kandidatki za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti v skupnem obsegu od 10 do 60 KT, ter letnik, v katerega se sme vpisati.

O možnostih prehoda kandidata odloča pooblaščen organ senata Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, ki mora ugotoviti, ali kandidat izpolnjuje pogoje za prehod.

- e) Prehodi iz višješolskih študijskih programov: prvostopenjski univerzitetni dvodisciplinarni študijski programi ne predvidevajo te možnosti.

8. Načini ocenjevanja

Izpitni režim poteka v skladu s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izpitnem redu Filozofske fakultete v Ljubljani. Oblike preverjanja znanja so: ustni in pisni izpiti, proseminarske naloge, seminarski referati, seminarske naloge in preskusi znanja, ki jih predpisuje diplomski red.

Načini ocenjevanja so za vsak predmet posebej opredeljeni v posameznih učnih načrtih.

Ocenjevalna lestvica

- 10 - (odlično: izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami),
- 9 - (prav dobro: nadpovprečno znanje, vendar z nekaj napakami),
- 8 - (prav dobro: solidni rezultati),
- 7 - (dobro: dobro znanje, vendar z večjimi napakami),

- 6 - (zadostno: znanje ustreza minimalnim kriterijem);
 5 – 1 - (nezadostno: znanje ne ustreza minimalnim kriterijem).

9. Predmetnik študijskega programa

Predmetnik prvostopenjskega dvodisciplinarnega univerzitetnega študijskega programa *Filozofija* je zasnovan tako, da se učne enote razvrščajo v tri stebre: obvezni strokovni predmeti, strokovni izbirni predmeti in splošno izbirni predmeti. Vsaka učna enota je ovrednotena s številom kreditnih točk, ki jih študent osvoji, ko opravi študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti. Število kreditnih točk je odvisno od obremenitve študenta oziroma študentke pri posameznem predmetu, izražene v številu ur.

Obvezni strokovni predmeti (O-ST) so po obliki in vsebini opredeljeni kot obvezni za vse študente. So predmeti, ki so bistvenega pomena za pridobitev filozofskih znanj. Posredujejo izhodišča za zaposlitvene ter nadaljnje študijske in strokovne usmeritve po končanem študiju. Študentka oziroma študent v drugem letniku študija izbere bodisi modul A bodisi modul B dvodisciplinarnega dodiplomskega programa *Filozofija* (oba modula tvori 7 predmetov, 27 KT) in v tretjem letniku predmete tistega modula (bodisi A bodisi B), ki ga je izbral/a v drugem. Modul A je izraziteje usmerjen v obravnavo kulture, v okviru modula B pa študent pridobi splošnejše filozofsko znanje. Obveznih strokovnih predmetov je za študenta oziroma študentko – ne glede na izbiro modula – 16 (77 KT).

Strokovni izbirni predmeti (I-ST) študentu oziroma študentki po eni strani omogočajo usmeritev na posamezna znanstvena in strokovna področja, po drugi pa iz njih izvira tudi možnost dopolnjevanja njunega horizonta z znanji specifičnih filozofskih področij, ki v obveznih vsebinah niso zajeti. Strokovni izbirni predmeti prvostopenjskega dvodisciplinarnega univerzitetnega programa *Filozofija* so tisti izbrani obvezni predmeti prvostopenjskega univerzitetnega programa *Filozofija*, ki dopolnjujejo in širijo ponudbo glede na obvezne predmete prvostopenjskega dvodisciplinarnega univerzitetnega programa *Filozofija* (na podlagi študijskih potreb se ta ponudba lahko v prihodnje še spremeni) in predmeti iz neizbranega modula*. Izbirni predmeti iz prvostopenjskega programa *Filozofija* so navedeni spodaj in v preglednicah št. 5 in 7. Študent oziroma študentka mora iz teh predmetov zbrati 6 KT (predvidoma 2 predmeta).

Splošni izbirni predmeti (I-SP) so predmeti, ki jih študentka oziroma študent izbira iz študijskih programov drugih oddelkov Filozofske fakultete in iz študijskih programov katere druge fakultete ali univerze v Sloveniji ali v tujini. Predmeti morajo biti kreditno ovrednoteni. Študentka ali študent lahko izbere poljubno število splošno izbirnih predmetov v skupnem obsegu 7 KT (predvidoma 2 predmeta), med njimi po priporočilu študentov in učiteljev tutorjev in po lastni odločitvi morda enega iz sorodnih študijskih programov drugih oddelkov Filozofske fakultete (predvsem iz Oddelka za primerjalno književnost, Oddelka za sociologijo, Oddelka za klasično filologijo, Oddelka za splošno jezikoslovje, Oddelka za zgodovino ipd.) – ti predmeti ne smejo biti iz nabora druge discipline študija.

Seznam predlaganih izbirnih predmetov se spreminja glede na ponudbo drugih oddelkov Filozofske fakultete, drugih članic Univerze v Ljubljani, Univerze v Mariboru, Univerze na Primorskem in univerz v tujini in jih študentka oziroma študent izbere ob pomoči študentov in učiteljev tutorjev.

Študijski program predvideva naslednje študijske oblike: predavanja, seminarje in vaje. Praktično usposabljanje v študijskem programu ni predvideno. Izvajanje predavanj, seminarjev in vaj je javno, študentke in študenti pa so dolžni opraviti predpisani preskus znanja iz predmetov posameznega letnika. Seminarji in vaje so namenjene utrjevanju temeljne snovi, izkazovanju sposobnosti samostojne predstavitve predpisane teme in samostojne uporabe strokovne literature. Vaje praviloma vodijo asistenti. Udeležba je obvezna, prav tako izpolnitev predpisanih obveznosti.

* Študentka oziroma študent, ki je v drugem in zato tudi v tretjem letniku izbral modul A, lahko izbira predmete tudi iz modula B, študentka oziroma študent, ki je v drugem in zato tudi v tretjem letniku izbral modul B, pa tudi predmete iz modula A.

Nabor predmetov po strokovnih stebrih je sledeči:

Obvezni strokovni predmeti (O-ST):

1. Antična, srednjeveška in renesančna filozofija
  2. Novoveška filozofija
  3. Logika in argumentacija
  4. Filozofsko antropološki temelji kulture
  5. Fenomenologija
  6. Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija
  7. Analitična filozofija
  8. Religije in svetovni etos
  9. Socialna filozofija
  10. Azijske filozofije, religije in kulture
  11. Vstop v estetiko
  12. Uvod v teorijo znaka
-
13. Človek in kozmos v renesansi
  14. Metafizika
  15. Filozofija in humanistika
  16. Filozofija zgodovine
  17. Filozofija romantike
  18. Filozofija jezika
  19. Hermenevtika
  20. Slovenska filozofija
  21. Interpretacije grške filozofije
  22. Praktična filozofija med Kantom in Heglom
  23. Moralna filozofija
  24. Diplomsko delo

Strokovni izbirni predmeti (I-ST):

1. Antična filozofija 1
2. Antična filozofija 2
3. Zgodovina politične misli
4. Osnove spoznavne teorije
5. Zgodovina idej
6. Filozofija francoskega razsvetljenstva
7. Uvod v psihoanalizo
8. Nemška klasična filozofija
9. Filozofija narave
10. Filozofija duha
11. Uvod v filozofsko hermenevtiko
12. Telo-duh v neevropskih filozofijah

Horizontalno-vertikalno povezovanje učnih enot sledi njihovi osnovni delitvi na zgodovinski in sistematsko-disciplinarni sklop.

V vertikalni povezavi si učne enote sledijo tako, da je po eni strani razviden filozofsko-zgodovinski vidik filozofije in njene obravnave od grških začetkov do sodobnosti, vključuje pa tudi temelje neevropskih kultur in filozofij. V drugi osnovni vertikali pa se postopoma izgrajuje sistematsko-disciplinarni vidik študija filozofije, ki izkazuje kompleksnost sodobnih filozofskih pristopov.

Filozofsko-zgodovinski vidik obravnave

1. Antična, srednjeveška in renesančna filozofija
2. Novoveška filozofija
6. Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija
10. Azijske filozofije, religije in kulture

Modul A (Filozofija kulture)

8. Religije in svetovni etos
13. Človek in kozmos v renesansi
14. Metafizika
17. Filozofija romantike

Modul B (Filozofija splošno)

19. Hermenevtika
20. Slovenska filozofija
21. Interpretacije grške filozofije
22. Praktična filozofija med Kantom in Heglom

Sistematsko-disciplinarni vidik obravnave

3. Logika in argumentacija
4. Filozofsko antropološki temelji kulture
5. Fenomenologija
7. Analitična filozofija
11. Vstop v estetiko

Modul A (Filozofija kulture)

12. Uvod v teorijo znaka
15. Filozofija in humanistika
16. Filozofija zgodovine

Modul B (Filozofija splošno)

- 9. Socialna filozofija
- 18. Filozofija jezika
- 23. Moralna filozofija

Horizontalna povezava omogoča usklajevanje in postopno izgrajevanje obeh vidikov. Tako se v prvem letniku študent hkrati seznani z zgodovinskimi osnovami filozofije in z osnovnimi metodičnimi pristopi filozofske obravnave. V drugem in tretjem letniku se zgodovinsko poznavanje razširi na posamezna zgodovinska in civilizacijska obdobja, hkrati pa se nadalje poglobi problemski vidik obravnave. V drugem letniku stopi v ospredju tudi etični in religiozni vidik filozofske obravnave, ki prav tako najde svoje zgodovinske vzporednice in jih odpre sodobni situaciji. V tretjem letniku je obravnava usmerjena izraziteje bodisi v raziskovanje kulture bodisi v raziskovanje splošnejših filozofskih tem.

Poimenska razdelitev učnih enot po letnikih in semestrih ter njihova razdelitev po predavanjih seminarjih , vajah ter po vseh kontaktnih urah , in njihovo ovrednotenje s številom kreditnih točk (ECTS) ter s številom ur študijskih obveznosti (Sam. delo študenta) študentk in študentov.

Opomba: Pri splošnih izbirnih predmetih je število kontaktnih ur in njihova razdelitev po predavanjih seminarjih, vajah samo predvideno, isto velja za razdelitev po predavanjih seminarjih , vajah pri strokovno izbirnih predmetih, ker konkretne izbire študentke oziroma študenta ne moremo poznati.

1.LETNIK

1. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec				Kontaktne ure		Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike š.			
1	Antična, srednjeveška in renesančna filozofija*	Zore/Lozar	60	0	0			90	150	5
2	Novoveška filozofija	Božovič	30	30	0			90	150	5
3	Logika in argumentacija	Markič	30	0	30			90	150	5
SKUPAJ			120	30	30			270	450	15
DELEŽ			26%	7%	7%			60%	100%	

2. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pre d.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike š.			
1	Antična, srednjeveška in renesančna filozofija*	Zore/Lozar	0	0	30			30	60	2
4	Filozofsko antropološki temelji kulture	Hribar Sorčan	30	30	0			90	150	5
5	Fenomenologija	Komel/Lozar	30	30	0			90	150	5
	splošni izbirni predmet		15	15	0			60	90	3

SKUPAJ	75	75	30			270	450	15
DELEŽ	17%	17%	6%			60%	100%	

* Predmet »Antična, srednjeveška in renesančna filozofija« se zaradi obsežnosti izvaja v dveh semestrih.

2.LETNIK

3. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike š.			
6	Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	D. Bahovec	15	15	0			30	60	2
7	Analitična filozofija	Potrč	30	30	0			90	150	5
8	Religije in svetovni etos (modul A)	Ošljaj	30	30	0			90	150	5
9	Socialna filozofija (modul B)	Pribac/Omladič	15	0	45			90	150	5
	strokovno izbirni predmet(i) (modul A)		15	15	0			90	90	3
	splošno izbirni predmet(i) (modul B)		15	15	0			60	90	3
SKUPAJ			90/75	90/60	0/45			270	450	15
DELEŽ			20%/17%	20%/13%	0/10%			60%	100%	

4. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike š.			
6	Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	D. Bahovec	15	15	0			60	90	3
10	Azijske filozofije, religije in kulture	Milčinski	30	30	0			90	150	5
11	Vstop v estetiko	Kreft	15	15	0			60	90	3
12	Uvod v teorijo znaka (modul A)	Cerkovnik/Cerkovnik	30	0	30			60	120	4
	strokovno izbirni predmet(i) (modul B)		15	30	0			75	120	4

SKUPAJ	90/75	60/90	30/0			270/285	450	15
DELEŽ	20%/17%	20%	7%/0%			60%/63%	100%	

3. LETNIK (MODUL A)**

5. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
13	Človek in kozmos v renesansi	Uršič	15	15	0			60	90	3
14	Metafizika	Toth	15	15	0			60	90	3
	splošni izbirni predmet(i)		15	15	0			60	90	3
	strokovni izbirni predmet(i)1		30	30	0			120	180	6
SKUPAJ			75	75	0			300	450	15
DELEŽ			17%	17%	0%			66%	100%	

6. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike š.			
15	Filozofija in humanistika	Komel	15	15	0			60	90	3
16	Filozofija zgodovine	Pribac	30	0	30			90	150	5
17	Filozofija romantike	Kobe	15	15	0			60	90	3
24	Diplomsko delo**		0	0	0			120	120	4

SKUPAJ	60	30	30			330	450	15
DELEŽ	13%	7%	7%			73%	100%	

** Pri diplomskem delu je predvidenih 10-15 kontaktnih ur individualnih konzultacij

3. LETNIK (MODUL B)**

5. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike š.			
18	Filozofija jezika	Cerkovnik	15	15	0			60	90	3
19	Hermenevtika	Komel	30	30	0			90	150	5
20	Slovenska filozofija	Kalan	15	15	0			60	90	3
	splošni izbirni predmet(i)		15	30	0			75	120	4
SKUPAJ			75	90	0			285	450	15
DELEŽ			17%	20%	0%			63%	100%	

6. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike š.			
21	Interpretacije grške filozofije	Zore	15	15	0			60	90	3
22	Praktična fil. med Kantom in Heglom	Kobe	15	15	0			60	90	3
23	Moralna filozofija	Potrč	30	30	0			90	150	5
24	Diplomsko delo**	Potrč	0	0	0			120	120	4
SKUPAJ			60	60	0			330	450	15
DELEŽ			13%	13%	0%			74%	100%	

** Pri diplomskem delu je predvidenih 10-15 kontaktnih ur individualnih konzultacij

Nabor strokovnih izbirnih predmetov po semestrih ter njihova razdelitev po predavanjih (P) seminarjih (S), vajah (V) ter po vseh kontaktnih urah (KU), in njihovo ovrednotenje s številom kreditnih točk (ECTS) ter s številom ur študijskih obveznosti (ŠO) študentk in študentov

1., 3. ali 5. semester	P	S	V	KU	ECTS	ŠO
Antična filozofija 1	30	15	15	60	5	150
Zgodovina politične misli*	30	0	0	30	3	90
Osnove spoznavne teorije	15	15	0	30	3	90
Zgodovina idej	15	15	0	30	3	90
Nemška klasična filozofija	30	30	0	60	5	150
Filozofija narave	30	0	30	60	5	150

2., 4. ali 6. semester	P	S	V	KU	ECTS	ŠO
Zgodovina politične misli*	0	0	60	60	4	120
Filozofija francoskega razsvetljenstva	15	15	0	30	3	90
Filozofija duha	30	30	0	60	5	150
Uvod v psihoanalizo	15	15	0	30	3	90
Antična filozofija 2	30	15	15	60	5	150
Uvod v filozofsko hermenevtiko	30	30	0	60	5	150
Telo-duh v neevropskih filozofijah	15	15	0	30	3	90

10. Predstavitev posameznih predmetov

A) OBVEZNI STROKOVNI PREDMETI

ANTIČNA, SREDNJEVEŠKA IN RENESANČNA FILOZOFIJA

Seznanjanje z začetki filozofije v trojnem smislu (začetki filozofije nasploh v Grčiji, začetki krščanske filozofije v prvih stoletjih ter začetki moderne filozofije v renesansi) vpeljuje tako v samo filozofsko mišljenje kot v zgodovinsko ozadje sodobnega sveta skozi spoznavanje temeljne filozofske terminologije in razvoja duhovno-zgodovinskih procesov.

FILOZOFSKO ANTROPOLOŠKI TEMELJI KULTURE

Pridobitev znanja o oblikovanju, vsebini in vlogi filozofske antropologije kulture. Utrditev zavesti o človekovem dostojanstvu v renesansi in iz nje izhajajoče filozofsko razumevanje antropološke razsežnosti kulture.

NOVOVEŠKA FILOZOFIJA

Študentke/ti se seznanijo z zgodovino filozofskih idej v 17. in 18. stoletju. Poleg kontinentalnega racionalizma in britanskega empirizma spoznajo tudi nekatere vodilne motive post-kartezijanske filozofije, filozofije francoskega materializma in razsvetljenstva.

LOGIKA IN ARGUMENTACIJA

Slušatelj/ica se seznani z osnovnimi pojmi logike in argumentacije, to slušatelj/ljice usmeri v samostojno, kritično in ustvarjalno razmišljanje in vrednotenje pojavov v družbi.

FENOMENOLOGIJA

Študenti se seznanijo z nastankom fenomenologije na prelomu devetnajstega in dvajsetega stoletja, usvojijo temeljna metodološka izhodišča fenomenologije. Umestitev v zgodovinski horizont filozofije, v katerega se umešča fenomenologija, z novoveško krizo izgube sveta na eni strani in dobo prevlade tehnike na drugi.

ANALITIČNA FILOZOFIJA

Študent bo po opravljenem predmetu poznal temeljne pojme analitične filozofije: filozofska analiza, pojem – njegov obseg in vsebina, enakost, vrednotenje, definicija, metoda, ter njihovo uporabo na različnih področjih filozofije: ontologija in metafizika, spoznavna teorija, etika, estetika.

STRUKTURALIZEM, PSIHOANALIZA, FILOZOFIJA

1. seznanitev s temeljnimi termini, pojmi in teorijami na področju strukturalizma, psihoanalize in filozofije,
2. umestitev v širše okvire zgodovine idej, sodobne filozofije in humanistike,
3. prikaz pomena strukturalizma, psihoanalize in filozofije za velik del sodobnih humanističnih razprav ter vpliva na kulturne študije, ženske študije in študije spola, postkolonialne študije itn.

AZIJSKE FILOZOFIJE, RELIGIJE IN KULTURE

Predmet uvaja študentke in študente v problematiko znanstvenega pristopa k filozofijam in religijam Azije. Analiza azijskih modelov racionalnosti bo zagotovila osnove za kritično vrednotenje vplivov azijskih filozofskih in religijskih smeri na evropske filozofe. Na osnovi kritike evrocentristične naravnosti bo zagotovljen tudi vpogled v tiste smeri evropske filozofije, ki so v zgodovini ostajale obrobne, čeprav so bile pomembne za stike z azijskimi filozofskimi tokovi.

VSTOP V ESTETIKO

Poznavanje estetike kot filozofske discipline, zmožnost artikulacije estetskih problemov in njihove umestitve v zgodovinsko dogajanje umetnosti in kulture, zmožnost podajanja estetskih pogledov in teorij v ustni in pisni obliki, navezovanje na sodobno umetnost in kulturne fenomene.

RELIGIJE IN SVETOVNI ETOS

- 1) Študentje spoznajo religije kot najelementarnejše oblike človekovega simbolnega delovanja, mišljenja in čutenja, ki so bistveno oblikovale in deloma še vedno sooblikujejo temeljne civilizacijske forme.
- 2) Študentje spoznajo, da konfliktnost svetovnih religij ni samo po sebi umevno dejstvo medreligioznega dialoga oz. njegovega pomanjkanja. Vse svetovne religije namreč temeljijo na enakih vrednostnih predstavah, razlikujejo se zgolj njihove formalizacije, konteksti uporabe in poglobljenost razumevanja njihovega antropološkega karakterja.

UVOD V TEORIJU ZNAKA

Študent spozna osnovne pristope k razumevanju vloge znakov in sistemov znakov (s poudarkom na jeziku) kot najznačilnejših kulturnih fenomenov v okviru (filozofske) logike, filozofije jezika in semiotike.

SOCIALNA FILOZOFIJA

Socialna filozofija preučuje in razvija kritične analize vedenja ljudi, družbenih odnosov, institucij, struktur, družbenih podsistemov in njihovega zgodovinskega razvoja. Te refleksije so analiza posameznih klasičnih filozofskih teorij, splošnih izkustvenih fenomenov ter metodologije in izsledkov družboslovja.

MORALNA FILOZOFIJA

Študent bo po opravljenem predmetu poznal temeljne pojme moralne filozofije kot so dobro, zlo, moralno pravilno, dolžnost, vrlina, načelo, sodba, presoja, vest. idr., ter njihov filozofsko-zgodovinski razvoj. Preko filozofske analize bo pridobil spretnosti argumentiranja, kritičnega mišljenja, prepoznavanja smisla in vrednot (vrednostnih sodb od zgolj opisnih), prepoznavanja različnih poti do doseganja ciljev, kritičnega obravnavanja moralnih konfliktov in moralnih dilem. Ta predmet je tesno spet s preostalo filozofsko in širšo humanistično tradicijo.

ČLOVEK IN KOZMOS V RENESANSI

Izhodišče in vodilna misel predmeta je celovitost-v-različnosti renesančnega človeka, s posebnim poudarkom na odnosu med človekom (»mikrokozmosom«) in naravo/vesoljem (»makrokozmosom«). Renesančna filozofija narave pa je seveda tesno povezana s simbolnimi formami v umetnosti in znanosti ter s socialnimi in političnimi praksami. Glavni namen predmeta je vzbuditi in razviti pri študentu občutljivost za renesančno pojmovanje človeka in kozmosa ter obenem aktualizirati renesančno »enost-v-mnogem« v kontekstu sodobnih filozofskih, umetniških in znanstvenih iskanj.

FILOZOFIJA ROMANTIKE

Cilj predmeta je predstaviti filozofsko dimenzijo nemške zgodnje romantike, njenimi predhodniki v protestantizmu in viharštvu ter sledmi, ki jih je pustila romantika v tedanji filozofiji.

METAFIZIKA

FILOZOFIJA ZGODOVINE

FILOZOFIJA IN HUMANISTIKA

Tematizacija razmerja med filozofijo in humanistiko danes ni pomembno le v kulturnofilozofskem kontekstu, marveč tudi v kontekstu vprašanja o smislu znanosti sploh, kolikor se ta naposled mora povprašati po svojem humanem fundamentu. Predmet naj bi predvsem odprl vmesno polje interakcije med filozofijo in humanistiko, upoštevajoč zlasti nedoločen položaj humanističnega vedenja, ki ga mora filozofija danes premisliti. Prav tak razmislek pa jo vzpostavlja na način kulture kot skrbi o humanem.

PRAKTIČNA FILOZOFIJA MED KANTOM IN HEGLOM

Cilje predmeta je predstaviti osnovne probleme praktične filozofije med Kantom in Heglom, ki obenem tvorita dve ključni referenci sodobne etične misli. Poseben poudarek daje Kantovemu poskusu utemeljitve apriorne univerzalne etike in njenim težavam.

HERMENEVTIKA

Predmet podaja problematiko hermenevtike kot »veščine« razlaganja in razumevanja«, ki pa je v sodobnosti preseгла zgolj metodični značaj in se uveljavila v smislu raziskovanja o pogojih kontituiranja smisla sploh. S tem pa je tudi bistveno razširila nalogo filozofije, namreč da osmišljuje bivanje ne na podlagi podajanja razlogov, marveč na način razlaganja, ki predvsem dopušča strukturiranje smisla. S tem zarisujejo drugačne možnosti za razumevanje humanistike, kulture, znanosti, religije in družbenosti.

SLOVENSKA FILOZOFIJA

Pridobitev osnovnega pregleda nad slovensko filozofijo, tako kar se tiče temeljnih zgodovinskih smernic in prelomnic kot posameznih slovenskih avtorjev. Podrobnejše seznanjenje s posameznimi besedili; razvijanje interpretativnih veščin in hermenevtično metodoloških prijemov, predvsem v okviru filozofskih vplivov v slovenskem in širšem kontekstu kot razmislek o vplivu različnih filozofskih in drugih šol na misel slovenskega avtorja. Posledično tudi razumevanje vloge in vpliva slovenske filozofije v slovenskem in mednarodnem kontekstu, od samega začetka do današnje duhovne situacije.

INTERPRETACIJE GRŠKE FILOZOFIJE

Interpretiranje posameznih izbranih besedil iz grške filozofije in poznavanje temeljnih interpretacij skozi zgodovino filozofije s posebnim poudarkom na sodobnih interpretacijah.

FILOZOFIJA JEZIKA

Študent spozna temeljni pojem filozofije jezika – pomen. Razlikuje med pomenom in referenco pri posameznih jezikovnih bitnostih (stavek, predikat, lastno ime). Razume osnovne teorije pomena: resničnostno-funkcionalno, verifikacionistično, uporabnostno.

B) STROKOVNI IZBIRNI PREDMETI

ANTIČNA FILOZOFIJA 1

Predmet sistematično uvaja v celoten spekter grškega filozofiranja, tako da podrobno seznanja z glavnimi šolami grške filozofije in s posameznimi filozofi. Ob obravnavi temeljnih pojmov grške filozofije uvaja v problematiko filozofskega raziskovanja.

Predmetno specifično študent obvlada temeljne pojme antične filozofije, pozna glavne filozofske usmeritve in šole antične filozofije in je sposoben interpretirati temeljna dela antične filozofije. Poleg tega predmet omogoča razumevanje logike razvoja evropske filozofije, oblikuje ustvarjalni odnosa do miselnega in kulturnega izročila stare Grčije in razvija interpretativnih sposobnosti študentov in njegovo sposobnost uporabe primarnih virov.

ANTIČNA FILOZOFIJA 2

Predmet sistematično uvaja v celoten spekter grškega filozofiranja, tako da podrobno seznanja z glavnimi šolami grške filozofije in s posameznimi filozofi. Ob obravnavi temeljnih pojmov grške filozofije uvaja v problematiko filozofskega raziskovanja. Nadalje predmet podaja osnove krščanske patristične filozofije (teologije), latinske in grške.

Predmetno specifično študent obvlada temeljne pojme antične filozofije, pozna glavne filozofske usmeritve in šole antične filozofije in je sposoben interpretirati temeljna dela antične filozofije. Poleg tega predmet omogoča razumevanje logike razvoja evropske filozofije, oblikuje ustvarjalni odnosa do miselnega in kulturnega izročila stare Grčije in razvija interpretativnih sposobnosti študentov in njegovo sposobnost uporabe primarnih virov.

ZGODOVINA POLITIČNE MISLI

Cilj predmeta je historična predstavitev politične misli od začetkov grške filozofije do moderne dobe. Predmet sledi razvoju političnih idej, pojmovnim prelomom v razumevanju političnega ter opozarja na družbene kontekste, v katerih so se te ideje izoblikovale.

Študenti so sposobni analizirati najvplivnejša besedila ključnih klasičnih avtorjev politične filozofije in jih zgodovinsko umestiti. Sposobni so uporabljati temeljne pojme politične filozofije in razmišljati o odnosu med političnimi teorijami in političnim delovanjem.

OSNOVE SPOZNAVNE TEORIJE

Cilji predmeta so naslednji:

- razumevanje spoznavnoteoretske problematike kot filozofske discipline;
- poznavanje temeljnih spoznavnoteoretskih pojmov;
- poznavanje temeljnih argumentativnih strategij v spoznavni teoriji.

Predmet usposablja predvsem k razvoju naslednjih kompetenc:

- razlikovanje med kritičnimi, skeptičnimi in dogmatskimi stališči v spoznanju;
- sposobnost za detekcijo spoznavnoteoretske problematike in njeno povezavo z drugo filozofsko problematiko (v logiki, filozofiji jezika, filozofiji znanosti);
- analiza osnovnih teoretskih pristopov v spoznavni teoriji.

ZGODOVINA IDEJ

Cilji predmeta so:

1. podrobno poznavanje zgodovine idej od razsvetljenstva do danes,
  2. umestitev v kontekst zgodovino znanosti, filozofije, epistemologije, psihoanalize, humanistike,
  3. seznanjanje s temeljnimi koncepti in glavnimi teoretskimi smermi tega področja,
  4. poznavanje metodologije filozofskega raziskovanja, znanosti,
  5. kritično ovrednotenje in primerjalna analiza različnih teoretskih smeri, raziskovalnih programov itn.
- Specifične kompetence vključujejo orientiranje v mišljenju in v najbolj razširjenih sodobnih družboslovnih in humanističnih razpravah.

FILOZOFIJA FRANCOŠKEGA RAZSVETLJENSTVA

Študentke/ti se seznanijo s kulturno-filozofskimi vsebinami poglobitnih del najpomembnejših mislecev francoskega razsvetljenstva. S preučevanjem njihovih vodilnih filozofskih idej, ki so pomembno zaznamovale vso nadaljnjo duhovno in kulturno zgodovino Evrope in tvorijo temelj vsake splošne filozofske kulture, študentke/ti razvijejo zavest o filozofiji francoskega razsvetljenstva kot pomembnem dejavniku v razvoju evropske civilizacije in sposobnost razumevanja in interpretacije dediščine francoskega razsvetljenstva v sodobni filozofski misli in kulturi ter se naučijo avtonomnega vrednotenja posameznih filozofskih idej v zgodovini človeške misli.

FILOZOFIJA DUHA

Cilj predmeta je seznaniti slušatelje z osnovnimi vprašanji filozofije duha in jih usposobiti za samostojno, kritično in ustvarjalno razmišljanje o teh vprašanjih. Slušatelji razvijajo sposobnost kritičnega razmišljanja in oblikovanja argumentov o naravi duševnih procesov.

UVOD V PSIHOANALIZO

Cilji predmeta so:

1. seznanitev s temeljnimi termini, koncepti in teorijami na področju psihoanalize,
  2. umestitev psihoanalize v širše področje zgodovine idej, sodobne filozofije in humanistike,
  3. primerjalna analiza in ovrednotenje psihoanalize v okvirih glavnih teoretskih smeri dvajsetega stoletja,
  4. evalvacija pomena psihoanalize za velik del sodobnih družboslovnih in humanističnih razprav ter vpliva na kulturne študije, ženske študije in študije spola itn.
- Specifične kompetence vključujejo orientiranje v mišljenju, v najbolj razširjenih sodobnih družboslovnih in humanističnih razpravah in v vsakdanjem življenju.

NEMŠKA KLASIČNA FILOZOFIJA

Cilj predmeta je predstaviti zgodovinski in konceptualni prelomom, ki ga je prineslo filozofsko gibanje med Kantom in Heglom, zlasti s problematiko utemeljitve vednosti in razvitjem novih modelov racionalnosti. Predmet usposablja za samostojno obravnavo omenjenih avtorjev ter za razumevanje sodobne filozofske diskusije.

FILOZOFIJA NARAVE

Namen predmeta je predstaviti študentom filozofsko pojmovanje narave in razvijati filozofsko razmišljanje o naravi, tako iz zgodovinskega kot systemskega zornega kota. Na začetku grške filozofije nastopi narava kot *phýsis* in se v zahodni misli razvija preko latinskega pojma *natura* do različnih pojmovanj narave v filozofiji novega veka, vse do postmoderne holizma narave in duha. Smoter predmeta je tudi vzgojen: vzpodbujanje senzibilitete pri ekoloških in etičnih vprašanjih ter vrednotenje človekovega mesta v naravi in kozmosu.

UVOD V FILOZOFSKO HERMENEVTIKO

Predmet je namenjen celovitemu pretresu ključnih vzvodov, smernic in problemskih vidikov oblikovanja sodobne filozofije, zasledujoč pri tem hermenevtični pristop, ki ohranja navezavo na filozofsko tradicijo in njen obrat. Študentje na podlagi vpogleda v osnovne problematike sodobne filozofije lahko ob predstavljenih tekstih oblikujejo svoja stališča in pristope do obravnavanih problematik.

TELO-DUH V NEEVROPSKIH FILOZOFIJAH

Predmet uvaja v simbolične sisteme in ideje o človeškem telesu v neevropskih filozofijah in njihovih vplivih na predstave o zdravju in boleznih in načinih, kako le-te vplivajo na pojmovanja odnosa med posameznikom in družbo, oblikovanje celote osebnosti, razumevanje bistva dobrih družbenih odnosov in vzpostavljanje ravnovesja v družbi in kozmosu. Proučevane ideje vzpostavljajo kontrast do antičnih pojmovanj analogij med mikrokozmosom telesa in ureditvijo in delovanjem države. Politika telesa je izhodišče za obravnavanje utečenih družbenih razmerij, pojmovanje reda in kaosa. Kritika fundamentalističnih pristopov in nestrpnosti je osnova pri proučevanju identifikacijskih mehanizmov, ki so vezani na proučevanje in politiko telesa. Zato predmet slušatelje opremi z ustreznimi metodami interpretacije pomenov telesa, procesov misli in okvira referenc pojmovanja duha.

Podatki o predvidenih nosilcih obveznih strokovnih predmetov

PREDMET	NOSILEC
1. Antična, srednjeveška in renesančna filozofija	red. prof. dr. Franci Zore
2. Novoveška filozofija	red. prof. dr. Miran Božovič
3. Logika in argumentacija	izr. dr. Olga Markič
4. Filozofsko antropološki temelji kulture	doc. dr. Valentina Hribar Sorčan
5. Fenomenologija	red. prof. dr. Dean Komel
6. Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	red. prof. dr. Eva D. Bahovec
7. Analitična filozofija	red. prof. dr. Matjaž Potrč
8. Religije in svetovni etos	izr. prof. dr. Borut Ošljaj
9. Socialna filozofija	doc. dr. Igor Pribac
10. Azijske filozofije, religije in kulture	red. prof. dr. Maja Milčinski
11. Vstop v estetiko	red. prof. dr. Lev Kreft
12. Uvod v teorijo znaka	doc. dr. Borut Cerkovnik
13. Človek in kozmos v renesansi	red. prof. dr. Marko Uršič
14. Metafizika	red. prof. dr. Cvetka Tóth
15. Filozofija in humanistika	red. prof. dr. Dean Komel
16. Filozofija zgodovine	doc. dr. Igor Pribac
17. Filozofija romantike	izr. dr. Zdravko Kobe
18. Filozofija jezika	doc. dr. Borut Cerkovnik
19. Hermenevtika	red. prof. dr. Dean Komel
20. Slovenska filozofija	red. prof. dr. Valentin Kalan
21. Interpretacije grške filozofije	red. prof. dr. Franci Zore
22. Praktična filozofija med Kantom in Heglom	izr. prof. dr. Zdravko Kobe
23. Moralna filozofija	red. prof. dr. Matjaž Potrč

Podatki o predvidenih nosilcih strokovnih izbirnih predmetov

PREDMET	NOSILEC
1. Antična filozofija 1	red. prof. dr. Valentin Kalan
2. Zgodovina politične misli	doc. dr. Igor Pribac
3. Osnove spoznavne teorije	red. prof. dr. Andrej Ule
4. Zgodovina idej	red. prof. dr. Eva D. Bahovec
5. Filozofija francoskega razsvetljenstva	red. prof. dr. Miran Božovič
6. Filozofija duha	izr. dr. Olga Markič
7. Uvod v psihoanalizo	red. prof. dr. Eva D. Bahovec
8. Nemška klasična filozofija	izr. dr. Zdravko Kobe
9. Filozofija narave	red. prof. dr. Marko Uršič
10. Antična filozofija 2	red. prof. dr. Valentin Kalan
11. Uvod v filozofsko hermenevtiko	red. prof. dr. Dean Komel
12. Telo-duh v neevropskih filozofijah	red. prof. dr. Maja Milčinski